

ارزیابی اقتصادی پیاده سازی سیستم مدیریت هوشمند ساختمان در یکی از ساختمان‌های اداری آموزشی دانشگاه کاشان

محمدحسین کریمی‌نژاد، مریم‌السادات اخوان‌حجازی، حمیدرضا محمدی، محمدرسول رعیت، محمدرضا کریمی‌نژاد

دانشگاه کاشان

کاشان-ایران

kariminejadhossein@yahoo.com

کاهش نرخ خرابی سیستم، استفاده بهینه از انرژی، کاهش هزینه نگهداری و فراهم‌سازی آسایش مصرف‌کنندگان سرویس‌های ساختمان. نکته بسیار مهم در مدیریت هوشمند ساختمان بهره‌گیری از سیستم‌های مختلف الکتریکی و مکانیکی ارائه شده توسط سازندگان مختلف، متناسب با نیازهای ساختمان در یک مجموعه به صورت متمرکز می‌باشد که این امر، تحولی اساسی در نظارت و کنترل ساختمان ایجاد کرده و هزینه‌های مختلف آن نظیر اپراتوری و نگهداری را به صورت چشمگیری کاهش می‌دهد. در کارهای گذشته بیش‌تر به بررسی و تحلیل سیستم‌های مدیریت هوشمند پرداخته شده است. اکثر کارهای گذشته به بررسی سیستم هوشمند ساختمان و جنبه‌های مختلف آن پرداخته است. نویسندگان [1] به استفاده از سیستم مدیریت هوشمند ساختمان با توجه به ممیزی روستایی در ساختمان پژوهشکده انرژی پرداخته‌اند. نویسندگان [2] به بررسی اقتصادی و شناسایی موانع اجرای آن در سیستم مدیریت هوشمند ساختمان پرداخته‌اند. نویسندگان [3] به ارتباط هوشمندسازی ساختمان با اقتصاد، آسایش و فرهنگ می‌پردازند. نویسندگان [4] به بررسی فنی و اقتصادی سیستم هوشمند ساختمان پرداخته‌اند. نویسندگان [5] به استانداردسازی سیستم مدیریت هوشمند ساختمان و وضعیت کنونی و منابع موجود در مقررات ملی پرداخته است. نویسندگان [6] به بهینه سازی مصرف انرژی در ساختمان با رویکرد سیستم مدیریت هوشمند ساختمان پرداخته‌است. با توجه به این‌که تاکنون ارزیابی دقیقی از میزان صرفه‌جویی و بازگشت سرمایه سیستم مدیریت هوشمند ساختمان انجام نگرفته است در این مقاله با مطالعه و ارزیابی اقتصادی و آمارهای بدست‌آمده از پروژه‌ی طراحی‌شده بر اساس ساختار مدیریت هوشمند ساختمان در دانشگاه کاشان بطور میانگین در بحث ذخیره‌سازی

چکیده — مصرف انرژی در قرن حاضر با توجه به رشد روزافزون صنعت و نیاز بشریت به رفاه بیش‌تر، روز به روز در حال افزایش می‌باشد. از طرفی با توجه به روبه پایان بودن منابع انرژی فسیلی و افزایش قیمت هزینه‌های انرژی استفاده از تکنولوژی‌های جدید روز به روز در حال توسعه می‌باشد. در این مقاله ابتدا سیستم مدیریت هوشمند ساختمان (BMS) معرفی شده و سپس به ارزیابی اقتصادی اجرای سیستم هوشمند ساختمان در یکی از ساختمان‌های آموزشی دانشگاه کاشان بر اساس سناریوی طراحی‌شده در زمینه سیستم روشنایی و موتورخانه هوشمند انجام شده‌است. در نهایت نتایج حاصل در خصوص میزان صرفه جویی و برگشت هزینه ارائه شده است.

واژه‌های کلیدی — مدیریت هوشمند ساختمان، ارزیابی اقتصادی،

سیستم روشنایی و موتورخانه، برگشت سرمایه

۱. مقدمه

امروزه سیستم مدیریت هوشمند ساختمان نقش بسیار مهمی را در کنترل فنی، مدیریتی و هزینه‌ای تاسیسات ساختمان به عهده دارد. این سیستم ضمن کنترل بخش‌های مختلف ساختمان و ایجاد شرایط محیطی مناسب با ارائه سرویس‌های همزمان سبب بهینه سازی مصرف انرژی، بالا بردن سطح کارایی و بهره‌وری بیش‌تر با توجه به امکانات موجود در ساختمان می‌گردد. منظور از افزایش بهره‌وری عبارت است از کاهش نیروی انسانی،

ب) مدیریت و راهبری اقتصادی

ج) مدیریت و راهبری حفاظتی و امنیتی

د) مدیریت مصرف انرژی

ه) مدیریت ریسک سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف

یکی از مزایای رشد سریع فن آوری اطلاعات، توسعه سیستم‌هایی است که می‌توانند تغییرات اطراف ما را اندازه‌گیری و ارزیابی کرده و نسبت به آنها عکس‌العمل نشان دهند. این توانایی در کنترل تغییرات منجر به دگرگونی در محیط فیزیکی اطراف ما، به خصوص ساختمان‌هایی که در آنها زندگی و یا کار می‌کنیم شده است. با بهره‌گیری از یک سیستم جامع مدیریت هوشمند ساختمان در ساختمان می‌توان به اهداف زیر دست پیدا کرد:

- مدیریت و کنترل و نمایش سیستم
- کاهش مصرف سوخت و انرژی در ساختمان
- پایین آوردن هزینه‌های تعمیرات و نگهداری
- بالا بردن عمر مفید دستگاه‌ها
- افزایش راندمان و ضریب عملکرد تجهیزات
- اتصال به دیگر سیستم‌های کنترلی و تأمین آسایش و ایجاد فضای راحت برای ساکنین [8].

علاوه بر بار اقتصادی عوامل دیگری نیز وجود دارند که ضرورت بهینه سازی مصرف انرژی را مضاعف می‌کند. استفاده بی‌رویه از انرژی فسیلی باعث افزایش آلودگی محیط‌زیست در سال‌های اخیر شده است. بالا بودن رشد جمعیت، نیاز به تقاضای بیشتر انرژی، محدودیت منابع انرژی تجدیدناپذیر، بالا بودن رشد مصرف انرژی به دلیل الگوی ناصحیح مصرف انرژی، عدم وجود سیستم بازیافت انرژی، وجود صنایع و کارخانجات فرسوده، متکی بودن اقتصاد ملی به درآمدهای نفتی، افزایش گازهای گلخانه ای و باران‌های اسیدی، بالا بودن هزینه‌های عملیاتی ساختمان در طی ۴۰ سال اخیر، کارگیری سیستم‌های هوشمند در ساختمان‌ها را ضرورت بخشیده است، به کارگیری سیستم‌های هوشمند در ساختمان علاوه بر مزایای بی شماری که دارد باعث مصرف بهینه انرژی در صورت‌های مختلف و در نتیجه کاهش شدید هزینه‌های انرژی می‌گردد [8].

انرژی حدود ۲۵ الی ۳۰ درصد کاهش مصرف وجود داشته و بازگشت سرمایه به موجب استفاده از این ساختار در حدود ۲ الی ۳ سال می‌باشد. بطور کلی ساختمان هوشمند، ساختمانی است که مجهز به یک زیرساخت ارتباطاتی قوی بوده که می‌تواند به صورت مستمر نسبت به وضعیت‌های متغیر محیط عکس‌العمل نشان داده و خود را با آنها وفق دهد و همچنین به ساکنین ساختمان این اجازه را می‌دهد که از منابع موجود به صورت موثرتری استفاده نموده و امنیت و آرامش آنها را افزایش می‌دهد. امروزه با توجه به کمبود منابع انرژی در سطح جهان، اهمیت مصرف بهینه سوخت بیش از پیش مورد توجه است. سیستم مدیریت هوشمند ساختمان وظیفه مدیریت و کنترل وضعیت ساختمان را از لحاظ سرمایش و گرمایش، روشنایی، کنترل تردد و امنیت، سیستم اعلام حریق و ارتباط منطقی این زیر سیستم‌ها را بر عهده دارد.

شکل ۱- قسمت‌های مختلف سیستم مدیریت هوشمند ساختمان

سیستم مدیریت هوشمند ساختمان در هزاره سوم دیگر به تجمعات و ساختمان‌های لوکس نمی‌اندیشد بلکه بحران انرژی در جهان و پدیده گرمایش کره زمین چالشی است که پیشروی نسل بشر در این هزاره قرار دارد. در واقع استمرار تولید گرما در کره زمین و ایجاد آلاینده‌های زیست محیطی و مصرف سریع منابع فسیلی بحرانی را ایجاد خواهد کرد که مبحث مدیریت هوشمند مصرف و تولید دیگر یک مبحث تجمعاتی نبوده بلکه ضرورتی انکارناپذیر و یک ویژگی بسیار ارزشمند برای یک ساختمان مدرن امروزی است [7].

مدیریت هوشمند ساختمان به معنای خود، بخش‌های زیر را شامل می‌شود:

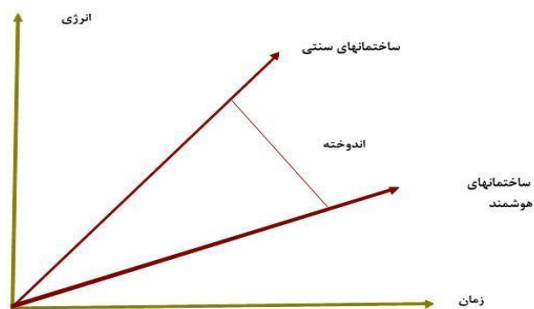
الف) مدیریت و راهبری تاسیساتی

ساختمان، نقاط حساس چیلر همچون خط chilled و condenser دارای سنسورهای حرارتی ورود و خروج سیال از چیلر است و همچنین، دارای سنسور جریان سیال (F.S) در نقاط ورودی اپراتور و کندانسور است تا احتمال یخ‌زدگی و سلوشن شدن مایع مبرد را از بین ببرد و همچنین، با کنترل دبی آب گرم ورودی از دیگ آب گرم به چیلر به همراه سنسورهای حرارتی در ورودی و خروجی آب گرم، کار کنترل خط ژنراتور را انجام می‌دهد. سیستم BMS جهت کنترل بهینه‌ی برج خنک‌کن، از نقاط کنترلی متمرکز بر کلکتورهای Makeup و قسمت Bypass دستگاه تشکیل شده است که از سنسورهای دمایی بر روی کلکتورهای رفت و برگشت برج خنک‌کن و اطلاعات باینری موجود در تابلو برق (Trip-status) بهره می‌برد. در سیستم‌های معمولی این دستگاه عملکردی دمایی دارد ولی در سیستم BMS این دستگاه با توجه به اطلاعات ورودی ذکر شده کنترل می‌گردد. در سیستم BMS ساختمان عملکرد آگراست‌فن‌ها بر خلاف ساختمان‌های معمولی دمایی نیست و بر مبنای حضور افراد در ساختمان‌ها می‌باشد. در ساختمان جهت چرخش آب از پمپ‌های سیرکولاتور و یا بوستر پمپ‌ها استفاده می‌شود که به‌طور معمول یکی از آن‌ها در حالت رزرو قرار دارد و مابقی با توان نامی مشغول به کار هستند که انرژی برق فراوانی را مصرف می‌کنند. از این پمپ‌ها در جهت گردش آب درون سیستم‌های مختلف از قبیل هواسازها، فن‌کویل‌ها، آب مصرفی و برج خنک‌کن و ... استفاده می‌شود که این گردش سیال بدون در نظر گرفتن مصرف انرژی و راندمان کاری است، در صورتی که در سیستم BMS این گردش سیال به صورت کنترل شده است و بر حسب نیاز ساختمان پمپ‌ها به صورت متوالی و چرخشی، روشن و خاموش می‌گردند. همچنین بویلرها دارای مدارات کامل کنترلی داخلی هستند که کنترل تمام سیستم‌های داخلی بویلر را انجام می‌دهد. در سیستم کنترل بویلر توسط BMS با داشتن دمایی ورودی و خروجی و دمایی ساختمان کنترل عملکرد آن انجام می‌گیرد. بویلرها عمدتاً مصرف‌کننده گاز در موتورخانه می‌باشند.

۲.۱. ارزیابی اقتصادی بکارگیری BMS در

ساختمانی با کاربری اداری و آموزشی:

در این قسمت محاسبه توان مصرفی مصرف موتورخانه در دو حالت بدون سیستم مدیریت هوشمند ساختمان و با استفاده از سیستم مدیریت هوشمند ساختمان انجام شده است.

شکل ۱- نمودار اختلاف انرژی و هزینه ساختمان‌های سنتی و هوشمند

۲. کنترل هوشمند سیستم روشنایی و سیستم

موتورخانه به منظور اعمال در ساختمان:

سیستم کنترل روشنایی پروژه بر حسب لوکس نوری و سنسورهای حرکتی (motion) در نظر گرفته شده است. به طور مثال اتاقی را در نظر می‌گیریم که دارای دو خط روشنایی است. در ابتدا یک سنسور لوکس سنج که در بیرون ساختمان نصب شده است تا درصد نور و روشنایی هوای بیرون را به بقیه کنترلرهای داخل ساختمان ارسال کند. سنسور لوکس سنج دیگری را نیز داخل هر کدام از تابلوهای کنترلی روشنایی در طبقات قرار داده‌ایم. کنترلر پس از مقایسه درصد روشنایی داخل اتاق که از طرف سنسور لوکس داخلی به کنترلر ارسال می‌گردد و درصد روشنایی که از طرف سنسور بیرونی به کنترلر ارسال می‌شود نتیجه‌گیری می‌کند که در حال حاضر در مد روز قرار دارد یا شب. اگر در مد روز بود فقط یک لاین از سه لاین در نظر گرفته شده روشن می‌شود و اگر در مد شب بود دو لاین از سه لاین در نظر گرفته شده روشن خواهد شد. در هر اتاقی سنسورهای حرکتی (motion) قرار دارد که اگر شخصی وارد اتاق شود این سنسورها سیگنالی به کنترلر فرستاده و باعث روشن شدن لاین‌های مربوط به همان اتاق می‌شوند که اگر روز بود یک لاین و اگر شب بود دو لاین روشن می‌شود. سنسورهای حرکتی (motion) اگر حضور شخصی را پس از زمان مثلاً ۱۵ دقیقه احساس نکند به خودی خود لاین‌های روشنایی قسمت مذکور را خاموش می‌کند و مادامی که حضور شخصی را در آنجا احساس نماید به طور مکرر سیگنال را به کنترلر ارسال و باعث روشن باقی ماندن لاین‌های روشنایی می‌شود. سیستم موتورخانه شامل چیلرها، برج‌های خنک‌کن، موتورها، آگراست-فن‌ها، بویلر و .. می‌باشد. در سیستم تحت کنترل مدیریت هوشمند

$$60HP*746W*120DAY*24HOUR=128908KWH$$

$$20HP*746W*120DAY*24HOUR=42969 KWH$$

توان مصرفی اگزاست فن‌ها:

در این مجموعه دو دستگاه اگزاست فن موجود می‌باشد که مصرف آن ها 4kw می باشد. اگزاست فن‌ها معمولاً در تمام سال به غیر از روزهای تعطیل فعال می‌باشد، که با احتساب تعطیلات رسمی ۱۰ ماه از سال کار می‌کند در نتیجه داریم:

$$4KW*10MONTH*30DAY*24HOUR=28800KWH$$

۲,۳. سیستم گرمایش:

بویلر: مصرف گاز هر بویلر تقریباً $5 m^3/h$ می‌باشد. با فرض آن که دوره سرما در کاشان به مدت ۵ ماه باشد و نیز تعداد بویلرها ۲ عدد می‌باشد و در این مدت همواره بویلرها با توجه به دمای تنظیم شده بر روی ترموستات‌ها فعال می‌باشند:

$$5MOUNTH*30DAY*24HOUR*5m^3*2NUM=36000 m$$

از طرفی توان مصرفی موتور توزیع سوخت آن 1.1 kwh می‌باشد:

$$5MOUNTH*30DAY*24HOUR*1.1KW*2NUM=79 620KWH$$

۲,۴. محاسبه مصرف انرژی در یک سال با استفاده از

سیستم مدیریت هوشمند ساختمان:

در صورت استفاده از این سیستم در موتورخانه و یا با استفاده از تایمر نیاز به روشن بودن مشعل در شب نیست و دو ساعت قبل از ساعت اداری مشعل روشن و آب گرم می‌شود. از طرفی با دانلود کردن تقویم به سیستم احتیاج به روشن بودن مشعل در روزهای تعطیل (پنج شنبه و جمعه) نیست. برای دسترسی همیشگی به آب سرد مورد نیاز هواسازها، چیلرها و برج‌های خنک‌کن همیشه فعال می‌باشند و حتی در روزهای تعطیل کار می‌کنند و از طرفی نمی‌توان از سناریو تایمر استفاده کرد. ولی با نصب سنسور بر روی لوله های رفت و برگشت آب دستگاه‌ها به حالت stand by رفته و حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد در مصرف دستگاه‌ها به نسبت ابعاد موتورخانه صرفه جویی می‌شود. از آنجا که با پیاده‌سازی این سناریو ساعت کارکرد دقیق آن مشخص نیست با مطالعه و بررسی سیستم‌های تحت اجرای این روش میزان ۴۰

۲,۲. محاسبه توان مصرفی سالیانه موتورخانه در

حالت عادی بدون استفاده از سیستم مدیریت

هوشمند ساختمان:

مشخصات فنی سیستم تحت مطالعه و مدت زمان عملکرد آن در حالت‌های با و بدون سیستم مدیریت هوشمند ساختمان در جدول زیر آمده است.

جدول ۱- مشخصات فنی تجهیزات سیستم تحت مطالعه

تجهیزات	توان کل مصرفی / مصرف‌گاز	تعداد	مدت زمان عملکرد بدون BMS	مدت زمان عملکرد با BMS
چیلر	132 kw	۲ عدد	۱۲۰ روز	نامعلوم
برج خنک‌کن	20 hp	۲ عدد	۱۲۰ روز	نامعلوم
موتورها	20 hp	۳ عدد	۱۲۰ روز	۱۰۰ روز
اگزاست فن	4 kw	۲ عدد	۳۰۰ روز	۲۷۰ روز
بویلر	5 m ³ /h	۲ عدد	۱۵۰ روز	100 روز

با توجه به گرمای زودرس کارکرد سیستم سرمایش از اول خرداد ماه شروع می‌شود و تا آخر شهریور ادامه دارد و در این مدت همواره سیستم فعال می‌باشد. بنابراین تعداد روزهای کارکرد چیلر برابر با $120 = 30 * 4$ می‌باشد.

در سیستم موتورخانه دو دستگاه چیلر با توان نامی مجموع 132kw و هم چنین دو دستگاه برج خنک‌کن با توان نامی مجموع 20 hp می‌باشد.

محاسبه توان مصرفی برج‌های خنک‌کن:

تبدیل اسب بخار به کیلو وات ساعت:

$$20hp*746W=14920W$$

$$14920W*120DAY*24HOUR=42969KWH$$

توان مصرفی چیلرها:

$$132KW*120DAY*24HOUR=380160KWH$$

در تابستان تعداد ۳ عدد پمپ و در زمستان اعداد پمپ فعال می‌باشد که با احتساب مصرف هر پمپ به مقدار ۲۰hp نتیجه می‌گیریم که مصرف پمپ‌ها در تابستان 60hp و در زمستان 20hp می‌باشد.

درصد صرفه جویی داریم. لذا میزان مصرف را با توجه به بزرگ بودن حجم کاری موتورخانه، ۶۰ درصد حالت قبل در نظر می گیریم:

توان مصرفی برج های خنک کن:

$$42969KWH*0.6=25781KWH$$

توان مصرفی چیلرها:

$$380160KWH*0.6=228096KWH$$

با فرض آن که روزهای کارکرد موتورخانه بدون احتساب روزهای

تعطیل را برابر ۱۰۰ روز در نظر بگیریم وساعت کارکرد موتورخانه ۱۵ ساعت (از ساعت ۶ صبح تا ساعت ۸ شب) در نظر بگیریم داریم:

تابستان:

$$100DAY*15HOUR*60HP*746W=67140 KWH$$

زمستان:

$$100DAY*15HOUR*20HP*746W=22380 KWH$$

اگزااست فن ها هم از روال بالا تبعیت می کند:

توان مصرفی اگزااست فن ها

$$4KW*9MONTH*30DAY*15HOUR=16200KWH$$

سیستم گرمایش

مصرف گاز:

$$100DAY*15Hour*5m^3/h*2NUM=15000m^3$$

جدول ۲- محاسبات مصرف برق سالانه موتورخانه

تجهیزات	بدون استفاده BMS	با استفاده BMS
برج خنک کن	۴۲۹۶۹ kw	۲۵۸۷۱kw
چیلر ها	۳۸۰۱۶۰kw	۲۲۸۰۹۶kw
پمپ ها	۱۷۱۸۷۷kw	۸۹۵۲۰kw
اگزااست فن ها	۲۸۰۰kw	۱۶۲۰۰kw
جمع	۶۲۳۸۰۶kw	۳۵۹۵۹۷kw

با توجه به محاسبات بالا مقدار مصرف برق در حالت عادی ۶۲۳۸۰۶ kwh می باشد که در حالت اجرای سیستم BMS به مقدار ۳۵۹۵۹۷kwh کاهش یافت که مقدار ۲۶۴۲۰۹ kw صرفه جویی شده است که ما اگر مقدار هر کیلووات ساعت برق را ۲۳۰ ریال در نظر بگیریم مقدار ۶۰۷۶۸۰۷۰ ریال صرفه جویی در مصرف برق فقط در قسمت موتورخانه در یک سال صورت گرفته است.

از طرفی مصرف گاز موتور خانه از ۱۸۰۰۰۰ متر مکعب به ۷۵۰۰۰ متر مکعب کاهش یافته که مقدار ۱۰۵۰۰۰ متر مکعب کاهش داشته ایم که اگر قیمت هر متر مکعب را ۱۰۰۰ ریال در نظر بگیریم مقدار ۱۰۵۰۰۰۰۰ ریال صرفه جویی سالانه در مصرف گاز موتورخانه داشته ایم.

که روی هم رفته مقدار ۱۶۵۷۶۸۰۷۰ ریال صرفه جویی در مصرف کل سالانه موتورخانه با اجرای سیستم BMS داشته ایم.

۲.۵. محاسبه مصرف انرژی روشنایی و فن کویل ها با

استفاده از سیستم BMS طراحی شده :

با توجه به اینکه آمار دقیقی از مقدار مصرف برق در ساعات مختلف در دسترس نیست، با توجه به اطلاعات قبلی مشابه از پیش بینی هایی به شرح زیر بهره می بریم. مصرف کل برق روشنایی در این ساختمان که از نوع آموزشی بوده معمولا از ساعت ۷ صبح شروع شده و تا ۹ شب ادامه می یابد. پس در کل به طور متوسط ۱۴ ساعت مصرف داریم. از این ۱۴ ساعت با توجه به تغییرات فصول و ساعات طلوع و غروب خورشید به طور متوسط ۴ ساعت را می توان از روشنایی روز استفاده کرد که اگر از سیستم مدیریت هوشمند ساختمان (BMS) استفاده شود می توان این مصرف برق را در این ۴ ساعت به مقدار صفر برسانیم. همچنین در صورت استفاده از مدیریت هوشمند ساختمان حدود ۵ ساعت می توان مقدار استفاده از روشنایی را به نصف مقدار عادی برسانیم. همچنین حدود ۵ ساعت هوای بیرون کاملا تاریک است و باید از کل ظرفیت روشنایی استفاده کرد.

با توجه به توضیحات بالا مصرف برق روشنایی کلاس ها وسایر اتاق ها را می توانیم در یک روز از طریق روابط زیر وبا تعریف ضریب استفاده وضرب آن در مقادیر قبلی محاسبه کنیم.

$$\frac{4}{14} \times 0 + \frac{5}{14} \times \frac{1}{2} + \frac{5}{14} \times 1 = \frac{5}{14} \times \frac{3}{2} = 0.535$$

کارخواهد کرد یعنی مصرف برق آن ۰,۴ برابر می شود که شاهد ۶۰ درصد صرفه جویی در این بخش هستیم.

۲,۶. ارزیابی اقتصادی طرح:

با توجه به توضیحات فوق الذکر برای جمع بندی مطالب جدول زیر ارائه می گردد.

جدول ۴- میزان صرفه جویی با اجرای سیستم مدیریت هوشمند ساختمان

مکانها	میزان صرفه جویی سالانه بر حسب ریال
برق موتور خانه	۶۰۷۶۸۰۷۰ ریال
گاز موتور خانه	۱۰۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال
برق داخل ساختمان	۲۲۷۷۵۶۳۷ ریال
جمع کل	۱۸۸۵۴۳۷۰۷ ریال

نکته حایز اهمیت این است که اگر قیمت برق را به طور پلکانی در نظر بگیریم یا اگر تعرفه برق را همانند تعرفه دیگر سازمان های دولتی در نظر بگیریم مقدار هزینه برق مصرفی حدود ۵,۷ برابر مقدار محاسبه شده در حالت تعرفه برق دانشگاهی خواهد بود، که مبلغی بالغ بر ۴۷۶۱۹۹۱۲۹ ریال صرفه جویی را به همراه دارد. با توجه به محاسبات انجام شده به این نتیجه می رسیم که استفاده ی بخش خصوصی از سیستم BMS کاملا کارآمد و دارای بازگشت سرمایه مناسبی است.

هم چنین با توجه به قیمت پیشنهادی شرکت پیمانکار برای طراحی و اجرای سیستم مدیریت هوشمند ساختمان به مبلغ ۵۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال می باشد در نتیجه با محاسبه مقدار صرفه جویی مدت زمان برگشت سرمایه کم تر از سه سال خواهد بود.

۳. نتیجه گیری

هدف از انجام این مقاله بررسی میزان صرفه جویی و مدت زمان برگشت سرمایه اجرای سیستم مدیریت هوشمند ساختمان بوده است و مشاهده می شود که میزان ۳۰ تا ۴۰ درصد کاهش مصرف انرژی و برگشت سرمایه در حدود ۳ ساله دارد. از آنجا که قیمت واحد بسته های انرژی استفاده شده در این مقاله برای ارگان دولتی می باشد و محاسبات پلکانی در آن لحاظ نمی

در جدول زیر با شمارش تعداد منابع روشنایی اماکن و حاصل ضرب آنها در میزان توان مصرفی مقدار مصرف کل روشنایی مشخص می شود. حال برای محاسبه مقدار توان مصرفی در حالت اجرای سیستم مدیریت هوشمند ساختمان مقدار توان مصرفی قبل را در ضریب مصرف محاسبه شده در بالا که دارای مقدار ۰,۵۳ می باشد ضرب شده است. مصرف پیش بینی شده در طول شبانه روز با احتساب ۱۴ ساعت کاری بر حسب وات ساعت به شرح ذیل می باشد:

جدول ۳- محاسبات مصرف برق سالانه روشنایی

مکانها	بدون استفاده از BMS	با استفاده از BMS
کلاس ها	۳۳۸۶۸۸kw	۱۸۱۱۹۸kw
اتاق های اداری	۲۲۶۸۰kw	۱۲۱۳۳kw
سرویس های بهداشتی	۶۲۱۶۰kw	۱۲۴۳۲kw
راهروها	۵۵۹۴۴kw	۱۸۶۴۸kw
جمع کل	۴۷۹۴۷۲kw	۲۲۴۴۱۱kw

با استفاده از جدول بالا مقدار صرفه جویی در یک سال با استفاده از سیستم هوشمند مدیریت ساختمان برابر ۴۷۹۴۷۲-۲۲۴۴۱۱=۲۵۵۰۶۱۱ می باشد. با عنایت به این نکته که در دانشگاه در هر هفته ۵ روز کاری مصرف داشته باشیم به نتایج زیر می رسیم.

طبق محاسبات بالا در طول یک ماه حدودا ۵۱۰۰ کیلووات ساعت صرفه جویی انرژی برق فقط در بخش روشنایی خواهیم داشت، که با در نظر گرفتن قیمت هر کیلووات ساعت برق برای دانشگاه ۲۳۰ ریال در سال ۱۴۰۷، ۱۶۰۰۰ ریال صرفه جویی فقط در بخش روشنایی خواهیم داشت

همچنین در ساختمان مورد نظر ۹۲ فن کویل به کار رفته که با توجه به مصرف متوسط آن حدود ۲۲۰ وات در ساعت است. با توجه به اینکه هر سال از ۸۷۶۰ ساعت تشکیل شده، در سال ۱۷۷۳۰۲۴۰ وات انرژی مصرف می شود. با توجه به اینکه یک سوم زمان رامشغول به کار در نظر بگیریم ۵۹۱۰۰۸۰۰ مصرف سالانه داریم. با عنایت به اینکه در ۱۶۸ ساعت هفته فقط ۵ روز کاری وجود دارد و از ۲۴ ساعت روز کاری نهایتا ۱۴ ساعت به سیستم نیاز است، پس در طول هفته ۷۰ ساعت کار مفید انجام می دهد. که با استفاده از سیستم مدیریت هوشمند ساختمان این سیستم فقط در این ۷۰ ساعت

شود در نتیجه مقدار صرفه جویی به مراتب کم تر از مصرف کنندگان خصوصی می باشد لذا بی شک استفاده از سیستم های هوشمند ساختمان برای بخش خصوصی بسیار موثر است و دارای بازگشت سرمایه حداکثر تا دو ساله می باشد.

۴. منابع

- [1] عظیمه السادات خوانساری، آزاده معروف مشاط، "استفاده از سیستم های مدیریت انرژی با توجه به ممیزی بخش روشنایی ساختمان پژوهشکده سیستم های انرژی" ، نخستین همایش ملی سیستم های هوشمند مدیریت ساختمان با رویکرد بهینه سازی مصرف انرژی ، ایران، ۱۳۹۲.
- [2] فریبا کرانی، حامد قادرزاده، " بررسی اقتصادی و شناسایی موانع اجرای آن در سیستم مدیریت هوشمند ساختمان "، دهمین کنفرانس بین المللی مهندسی صنایع، ایران، ۱۳۹۲.
- [3] سمانه نیکبخش، اعظم عباسقلی ها، " ارتباط هوشمند سازی ساختمان با اقتصاد، آسایش ، امنیت و فرهنگ" ، نخستین همایش ملی سیستم های هوشمند مدیریت ساختمان با رویکرد بهینه سازی مصرف انرژی، ایران، ۱۳۹۳.
- [4] امیرعباس رحمتی، امیر درخشان فر، " بررسی فنی و اقتصادی ساختمانهای هوشمند" ، نخستین همایش ملی سیستم های هوشمند مدیریت ساختمان با رویکرد بهینه سازی مصرف انرژی ، ایران، ۱۳۹۳.
- [5] محمدمهدی شریع پسند، زهرا رحمتیان ماسوله، "استانداردسازی در حوزه سیستم های مدیریت هوشمند ساختمان وضعیت کنونی و منابع موجود برای تدوین مقررات ملی" ، نخستین همایش ملی سیستم های هوشمند مدیریت ساختمان با رویکرد بهینه سازی مصرف انرژی، ایران، ۱۳۹۳.
- [6] سلمان حاجی آقاسی، مهدی تقی زاده، "بهینه سازی مصرف انرژی در ساختمان با رویکرد استفاده از سیستم های هوشمند" ، دومین کنفرانس شبکه های هوشمند ایران، ایران، ۱۳۹۰.
- [7] T. kaskenranta, " smart building management system". 2012
J. Huston.", Energy and Buildings, Volume 42, Issue 3 , pp3290-297, March 2010.
- [8] S. Madanian , V. Tansaz, " The Role of IT and Its Technologies on Energy Conservation", International Conference in New Trend in Energy Conservation, At Amir Kabir University, Tehran, Iran, 2015.